

RUDAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA Štev. 13 — Cena 10 din
RUDNIKA LIGNITA VELENJE 14. OKTOBRA 1961

Boj za izvršitev letnega plana

V zaostanku smo za ca. 70.000 ton premoga od meseca januarja pa do preteklega meseca. Tovariši, ali smo kaj pomislili, kaj sledi temu, če letnega plana ne bomo dosegli. Kaj bo z našimi dohodki, družbenim standardom, kaj bo z obveznostmi do občine, republike in zveze.

Tako so se glasile besede sindikalnega funkcionarja na množičnem sestanku v zvezi s problematiko proizvodnje.

Nadaljeval je: »Tovariši, še je čas, da do konca leta to izgubljeno proizvodnjo nadoknadimo ter plan celo presežemo. Potrebno je, da takoj pristopimo k ukrepom, ki bodo zagotovili uspeh.«

Bilo je danih nekaj napotkov, ki so bili sprejeti z velikim odobravanjem.

Kljub utrujenosti rudarjev po nočnem delu, je bilo opaziti, da so z zanimanjem sledili sestanku, kakor tudi, da so ob besedah sindikalnega funkcionarja srčni utripi postali močnejši. V zavesti, da se kaj takega dosedaj v zgodovini velenjskih rudarjev od osvoboditve naprej še ni pripetilo, si tudi sedaj ne moremo dovoliti, da bi plan ne bil dosežen, niti ne s tem, da bi mogla zavest rudarjev tako močno pasti.

V vsakem posamezniku je bilo opaziti, da se je razvil duševni boj po izpolnitvi letnega plana. Beseda »plan« se je vsedla delavcem globoko v srce. Prenesla se je od zunaj v jamo, kjer se je razvil hud boj za dosego čim boljšega uspeha na posameznih deloviščih.

Poleg trdega, zagrizenega dela in boja za dosego cilja, se je še našel čas, da so bili po deloviščih z nadzorniki debatni razgovori o pomanjkljivostih ter predlogih o izboljšavi pogojev dela v jami.

Na enem čelu so obravnavali orodje, kvalitetno slabo popravilo istega, prepočasno dostavo od zunaj v jamo, pomanjkanje svedrov, otežkočen transport lesa na delovišče, uporabo metanskega razstreliva v nemetanskem področju, prepočasno odpiranje stropov, delovno disciplino, ciklusno delo itd. Na drugem čelu zopet nepravilno napredovanje etažne fronte, slabe uspehe z odkopnim zasekavalnim strojem, slab odvoz premoga od čela

preko smernih transporterjev, važnost pravilnega prevzema stropov ter čisto odkopavanje, pripravo premoga za drugo tretjino, boljše sodelovanje med tretjinami itd.

Vsa ta opozorila, ki so jih iznesli delavci in ki se odražajo prav na deloviščih, so kriva za tak zastoj v proizvodnji. Odprava teh pa že poraja sadove.

Če ugotavljamo enega bistvenih vzrokov, da se prav na študijskem čelu, na katerem je bilo zaposlenih ca. 90 ljudi na dan — in to izbranih, kljub velikemu trudu vseh skupaj, ni moglo doseči zaželjenega uspeha, je pravilno da se je zasekavalni stroj umaknil iz čela ter da bo ponovni študij šele po

novem letu.

Za normalno doseganje proizvodnje je prav tako važno pravilno razvijanje etažne fronte. Pogoji dela, ki so se pokazali pri taki fronti, so posledica močnejšega sproščanja pritiskov (stebrih udarov), v zvezi s tem pa mnogo več stranskega dela, varnost ljudi je bolj ogrožena in kot zadnje — slaba proizvodnja.

Vsi ti negativni vzroki se hitro odpravljajo in odraz temu je, da smo dosegli v teh dneh že rekordno proizvodnjo. Trud slehernega v kolektivu bo v tem času močno pripomogel, da dosežemo naš cilj, to je izbojemo našo obveznost — letni plan.

Slavko Hudarin

Seje upravnega odbora

Na svoji 12. redni seji 26. 9. 1961 je upravni odbor obravnaval operativni plan za mesec oktober 1961 in finančni plan za ekonomski enoti jama-vzhod in jama-zapad. Pri obravnavanju operativnega plana je po poročilu glavnega inženirja Ljuba Kovačiča priporočil vrsto ukrepov za zboljšanje proizvodnje in se zadržal na pregledu obstoječih možnosti za dosego letošnjega plana kljub preteklemu izpadu proizvodnje. Zlasti je bila v diskusiji poudarjena potreba čim večje štednje in je bil sprejet sklep o sklicanju sestanka predstavnikov organov samoupravljanja in družbenih organizacij v kolektivu, kjer bi se ta vprašanja posebej obravnavala. Ta sestanek je že bil sklican in je bil 29. 9. 1961.

Predloga finančnih planov za ekonomski enoti jama-vzhod in jama-zapad, ki ju je obrazložil tov. Bencik, sta bila sprejeta in se bosta predložila v potrditev CDS. S tem je zaključeno delo pri sestavi finančnih planov ekonomskih enot in bodo s 1. 10. vse ekonomske enote začele s samostojnim finančnim poslovanjem, ki pa bo vezano na družbeni plan RLV.

Pod točko razno so se obravnavale nekatere prošnje in predlogi. Zlasti je omembe vredno obravnavanje po-

ročila tarifne komisije, ki je obravnavala 18 prošenj članov kolektiva. Nekateri predlogi komisije so bili odobreni, precejšnje število pa je bilo oddanih delavskemu svetu, ker gre za spremembe v tarifnem ali premijskem pravilniku. Sprejet je bil tudi važen sklep s strani organizacije podjetja, ki se bo predložil CDS in sicer kot začasen. Po tem sklepu so obratovodje šefi ekonomskih enot, ki vodijo njihovo celotno poslovanje in so tudi odgovorni za zakonitost sklepov obratnih delavskih svetov in skladnost teh sklepov z družbenim planom RLV. Zaradi začetka samostojnega dela ekonomskih enot je bilo namreč nujno, da se uredi to vprašanje. Med ostalimi sklepi je važna razrešitev dosedanjega uredniškega odbora časopisa »Rudar« in izvolitev novega.

Svojo 13. redno sejo dne 3. 10. 1961 je upravni odbor posvetil Pravilniku o nagrajevanju predlogov za tehnične izboljšave. Sklep o izdelavi tega pravilnika je sprejel CDS in tudi imenoval komisijo, ki je ta predlog že predložila upravnemu odboru sindikata in tudi UO. Upravni odbor je Pravilnik sprejel z nekaterimi spreminjevalnimi predlogi. O Pravilniku bomo obširneje poročali po njegovem sprejetju s strani CDS.

Naša prva skrb mladi rudarji

Prvi učenci Industrijsko rudarske šole so zavzeli svoje mesto v proizvodnji in prejeli tudi svoje prve plače. Gre za kader, ki smo ga načrtno in sistematično vzgajali in od katerega pričakujemo, da bo v našem podjetju zavzel čimprej vidno mesto in bistveno pripomogel k nadaljnji rasti proizvodnih kapacitet s svojim strokovnim znanjem kot tudi s svojim mladostnim potencialom.

Ko stojajo ti mladi ljudje na svoja delovna mesta, ko prihajajo na čela in se vključujejo v delovni kolektiv v jami, ko postajajo rudarji, je dolžnost nas vseh, da jim pri tem pomagamo. Rudarski poklic je težak in odgovoren in vse njegove nevarnosti lahko premaga le zaveden in delaven posameznik, ki pa se je z vsem svojim bistvom vključil v delovni kolektiv. Ko so se ti mladinci vpisali v to šolo, so izbrali poklic rudarja za svoj življenjski poklic in prepričani smo, da ga bodo vzljubili in se mu posvetili z vso voljo in predanostjo, kar je predpogoj, da bodo lahko v njem uspešno posredovali svoje strokovno znanje, ki so ga v šoli pridobili. Pri tem pa je dolžnost vseh nas, zlasti pa rudarjev in vodilnih delavcev v jami, kjer se ti mladinci neposredno vključujejo v proizvodnjo, da jim pomagamo, sprejmemo med sebe kot svoje, jim posredujemo izkušnje, ki so bile pridobljene z dolgoletnim rudarskim delom in jim damo v polni meri čutiti tisti kolektivni duh, tisto povezanost in tovarištvo, ki je v rudarskem poklicu neobhodno in katere, bolj kot kjerkoli drugje, je odvisno uspešno delo.

Toda gledati moramo na te mlade ljudi tudi z druge strani, kako se bodo oblikovali kot državljani in ljudje izven svojega delovnega mesta, pomagati jim moramo, da se čim uspešneje vključijo v razne oblike samoupravljanja in družbenega življenja. Zato pa je predpogoj, da živijo tudi v privatnem življenju zdravo in zavestno, da pravilno oblikujejo svoj moralni in politični lik. In gotovo je pri tem tudi bistvene važnosti, kako bodo porabili svoje dohodke. Glede na težino in odgovornost svojega posla bodo prejemale plače, ki so nedvomno znatno večje kot začetni zaslužki v marsikateri ali kar v večini gospodarskih dejavnosti. In ko gre za mlade ljudi, v starosti okrog 20 let in manj, ki še nimajo svojih družinskih obveznosti, naj nam ne zamerijo teh nekaj drobnih nasvetov.

Ko bodo ti mladi rudarji prejeli svoje prejemke, bodo najprej poravnali tiste obveznosti, ki so jim potrebne za osnovno preživljanje: hrana v menzi, stanovanje, članarina za sindikat, mladinsko organizacijo, SZDL in druge družbene organizacije, znesek za matrice in druge manjše potrebe v teko-

čem mesecu. Za to zadostuje pri današnjih stroških v Velenju znesek približno 12.000 din. In če pomislimo, da zaslužijo povprečno nad 40.000 din mesečno, se resno postavlja vprašanje, kako najbolj koristno izkoristiti ostalo.

Vsi dobro vemo, da denar ni težko porabiti. Posebno kdor ima svojo družino, šola svoje otroke in vodi gospodinjstvo, opremlja stanovanje in kupuje obleke in druge predmete, to stalno občuti. In tudi pred mladega človeka, ki še nima vseh teh obvez, ali jih ima le v neznatni meri, se gotovo ne bo postavil problem, kako sploh porabiti denar. Tu je predvsem vrsta raznih zabav, ki so za mladega človeka še posebno privlačne. In ravnno tu je potrebno največ pažnje in tudi samokontrole, da se občuti razlika med tisto zabavo, ki je zdrava in potrebna in med tisto, ki lahko mlademu človeku zagreni ali pa tudi uniči vse bodoče življenje.

V prvi vrsti je tu alkohol. Alkohol poneumlja ljudi in kdor se mu podvrže, v življenju ne bo nikoli dosegel ničesar, ampak le prerad končal v bolnišnici. Kako gledate na človeka, ki se pijan opoteka na cesti? Ali občutite pred njim spoštovanje? Ali si ga lahko zamišljate na nekem vodilnem delovnem mestu, kjer je od njega morda odvisna varnost večjega števila ljudi? Pijančevanje ni zabava, zahteva pa mnogo denarja. S pijančevanjem so pogosto ali kar navadno povezani pretepi in poškodbe, zanemarjanje dela, zamujanje v službo in podobno. Ali je zabavno posedati ves omamljen od alkohola v nekem zadimljenem gostinskem lokalu? Mlad človek se tudi lahko vse prehitro podvrže vplivu dvomljivih, pokvarjenih žensk, ki ga načrtno izkoriščajo. Z njim pijančujejo in mu preiščeno odvzemajo njegov zaslužek. Ljubezen je zdrava in nujna, vsak mlad človek se bo slej ko prej srečal z njo in si potem gotovo tudi skušal ustvariti svoje družinsko življenje. Toda družjenje s pokvarjenimi ženskami nima ničesar skupnega z ljubeznijo. Pravilno je, biti lep in dobro oblečen. Toda ali je potrebno kupovati oblačila, ki so le začasen krik neke namišljene »mode«; si kot ženska barvati lase in potem »frajersko« pohajkovati okrog? Tudi pri nakupu raznih predmetov in oblačil je potrebno porabljati denar načrtno in koristno in ne kupiti vsako stvar, ki vam trenutno ugaja in od katere ni nobene prave koristi.

Danes stojijo pred vami mnogo manjše obveznosti, kot bodo morda že v bližnji bodočnosti. In pravilno je, da mislite tudi na bodočnost. Oprema za samsko sobo je nujnost in tudi posojilo zanjo bo vedno predstavljalo pametno uporabo sredstev. Takšna samska soba bo tudi v bodočem dru-

žinskem stanovanju predstavljala opremo za dnevno sobo. Radio, televizor — to so danes potrebe kulture človeka, ki jih bo sedaj mnogo lažje nabaviti kot pozneje, ko bo treba skrbeti še za družino. In obleke — pravijo, da je obleka ogledalo človeka. Nabaviti si več oblek in perila je vedno pameten izdelek. Tudi dvajset srajc v omari ni nobeno razmetavanje, če so le podane možnosti za nabavo. Pri oblekah pa je potrebno paziti tudi na to, da se kupijo takšna oblačila in da se ukrojijo tako, da bodo trajale dalj časa in da ne bodo ugajale le trenutno. Treba je ločiti med modernim in »modernim«. In tudi — boljše je kupiti kvalitetno stvar, čeprav je dražja, ker bo trajnejša. Ne smemo pozabiti tudi na knjige. Knjiga človeka kulturno dviga, to je tako zdrava in pametna zabava kot tudi bogatenje znanja in izobrazbe. Potrebno pa je paziti tudi pri izbiri knjig. Lepa in pametno izbrana knjižnica je ogledalo kulturne stopnje človeka in predstavlja vrednost za vse življenje. Kupovanje razne »šunt literature« pa ne predstavlja neke pametne investicije.

Gotovo — mlad človek potrebuje tudi zabave. Udeležiti se plesa, posediti za kratek čas s prijatelji v kulturnem, lepem lokalu, oditi v nedeljo na izlet, nabaviti si opremo za telesnovzgojno zvrst, ki nas veseli udeležiti se kulturnih prireditev, zlasti gledališča, koncertov in drugih nastopov in v pametnem obsegu kina — vse to in še marsikaj drugega bo mladega človeka zadovoljilo, ne da bi to predstavljalo prekomerno porabo denarja in ga podvrglo raznim škodljivim vplivom.

Morda pa se ta ali oni ukvarja tudi z mislijo, da bi se v bodočnosti šolal naprej. Pravilno je tedaj, da že sedaj začne dajati na stran sredstva, da še nekaj prihrani, kar mu bo takrat koristilo, saj se moramo zavedati, da je šolanje predvsem v korist posameznika, ki mora tudi sam zato nekaj žrtvovati.

Naj nam naši mladi delovni tovariši ne zamerijo teh nekaj drobnih nasvetov. Mladi so še in morda jim bo nekaj od tega koristilo. Prepričani smo, da bodo tako, kot so se že koristno in dobro vključili v naš delovni kolektiv, znali tudi svoj zaslužek razdeliti in trošiti tako, da bo to koristno zanje in za družbo. In gotovo bodo s pridnim delom vedno dosegli tak zaslužek, da bodo lahko večino svojih želja s pametnim in načrtnim trošenjem realizirali. Primer mladince, ki ob mesečnem zaslužku 35.000 din vzklika »kako pa naj živim?« je gotovo osamljen in prepričani smo, da je takšno nezrelo in lažno kritikarstvo le osamljen primer, ki ga ostali mladinci obsojajo.

Franc Taušič

Varčevanje z osnovnimi sredstvi

Na raznih sestankih je velikokrat govora o osnovnih sredstvih, da jih je treba pravilno izkoriščati, skrbno negovati in čuvati, naj se nabavijo le tista sredstva, katera so res nujno potrebna itd.

Osnovna sredstva so tista sredstva, ki jih gospodarska organizacija rabi v procesu svoje proizvodnje, in sicer: zemljišča, zgradbe, stroji in strojne naprave, transportna sredstva, večje delovno orodje in poslovni inventar. Poleg tega spadajo v OS tudi dolgotrajni nasadi, živina, patenti, licence in druge pravice. Razen teh navedenih osnovnih sredstev za proizvodnjo imamo še OS skupne porabe, v katera spadajo kulturni domovi za razvedrilo članov kolektiva, počitniški domovi, delavske restavracije, stanovanjske stavbe, športni prostori in otroška igrišča, skratka vse tisto, kar služi skupnim potrebam, odtod tudi ime »Sredstva skupne porabe«.

Naš rudnik je v povojnih letih v vsa ta osnovna sredstva vložil ogromne vsote.

Ko govorimo o osnovnih sredstvih našega rudnika, se povrnimo nazaj in pogledimo, kaj je imel le-ta leta 1940.

V jami se je odkopavanje izvajalo večji del ročno, saj je tedaj jama posedovala le dva zasekavalna stroja in en nakladalni stroj, imenovan »račji kljun«. Jamske ventilatorje za separatno ventilacijo so imeli 3, vrtnih strojev za premog 13. 1 spodnjo verigo in 4 žičnice. To je bila vsa jamska mehanizacija. V času vojne je okupator uvedel v jami gumi transporterje za namenom čimvečjega izropanja našega preмога. Stanovanjska kolonija za delavce je bila večidel strnjena v Pesjem na Lilijskem griču. Te stavbe je rudnik zgradil leta 1889. Leta 1929 je bila tam sezidana 10-stanovanjska stavba. Med okupacijo so se zatekli v naš rudnik begunci iz Bosne, tako imenovani bosanski Nemci. Po poklicu so bili vsi zidarji in tesarji. Ker niso imeli stanovanja, jim je okupator seveda dal na razpolago ves gradbeni material, naj si sami zgradijo stanovanja. Zaradi nujnosti so si ti ljudje zgradili dve enonadstropni stavbi, ki še danes stojita ob naši vrtnariji pri starem jašku, odtod izvira ime »bosanske hiše«. Leta 1929 sta bili zgrajeni dve stanovanjski zgradbi v takrat imenovanem Šmartnem, sedaj zgradba otroškega vrtca in druga poleg nje. Za delavce pa je rudnik imel še staro zgradbo v starem Velenju pod gradom, imenovana »vila Blianka«, ki je stara 122 let.

Za kulturni razvoj, če ga sploh mremo tako imenovati, je služila za celotno področje ena sama mala dvorana v prvem nadstropju Rudarskega doma v izmeri ca. 10 x 8 m.

Analize stanja našega rudnika pred vojno naj bi bilo dovolj, to kar je bežno povedano, naj bo pač v ilustracijo mlajšim članom našega kolektiva,

t. j. tistim, ki so šele kratek čas med nami.

Povrnimo se zopet na osnovna sredstva, ki naj bi bila tu glavna tema. Že prej je bilo povedano, da je rudnik v povojnih letih vložil ogromna sredstva v kapitalno izgradnjo z namenom večje proizvodnje. Zgradili smo sodobne obratne objekte, jamska mehanizacija pa se je povzpela na raven enega najbolj mehaniziranih premogovnikov. Naš jamski delavec-rudar danes ni več tisti nekdanji, ko mu je njegov delovni pribor bil edino »šremer«, lopata in »hunt«, potem pa vozač na kilometrsko pot z njim. Danes dela pod drugimi pogoji. Stroji mu pomagajo, upravljajo z njimi, poznati jih mora, negovati in silno čuvati, ker mu le-ti zmanjšajo že itak naporno delo v jami. Prav zaradi tega smo vložili tolikšna sredstva, da bi se dosegla večja proizvodnja z manjšim naporom članov kolektiva v produkciji. Zato je potreben poseben poudarek čuvanju teh sredstev. Vsak posameznik naj na vso rudniško imovino pazi kot na svojo lastnino, saj je to naše, vsak član kolektiva je prispeval k nabavi teh sredstev. Pri okvarah in vzdrževanju smo pa zopet vsi prizadeti. Vedeti moramo, da je znašalo investicijsko vzdrževanje v lanskem letu 262.000.000 din, vendar pričoč tolikih popravil tudi ta znesek ne zadostuje. Razumljivo je, da se stroji in naprave v teku proizvodnega procesa izrabljajo, kvarijo itd., toda če bo vsak zapaženo okvaro, pa naj bo tudi malenkostna, takoj prijavil električarju, ključavničarju ali drugi odgovorni osebi, da se okvara takoj odstrani, se bodo tudi stroški vzdrževanja s tem zmanjšali. Ne čakaj z okvaro in ne presilij stroja, takoj interveniraj in zahtevaj popravilo! Dežurni električar ali ključavničar ne more vedeti za manjše okvare, ki utegnejo nastati vedno večje, takšne, da pride celo do zastoja in uničenja stroja. Pri verižnih transporterjih se pogosto elektromotorji popolnoma zasuti s premogom, tako da ne morejo več »dihati«, kar nujno povzroča okvaro. Na odkopih najdeš vrtni stroj za premog, ki kakor pravijo »trese«, to pomeni, da nima pravilnega stika, pa še kar delajo z njim. Nekdo celo pravi: »tako ga drži in obrni ga, potem ne trese«. Takšna »malenkost« je lahko usodna in bo zopet predmet že tolikih razprav in prizadevanj vodstva rudnika o varnosti pri delu. Navsezadnje bo pa električar kriv, ker ga nisi opozoril, da stroj »trese«. Vse to poudarjamo zaradi varnosti pri delu in čuvanja osnovnih sredstev, da bodo stroški vzdrževanja naprave čim manjši in s tem tudi življenjska doba osnovnim sredstvom podaljšana. Povsod in na vseh področjih naj se manifestira skrb dobrega gospodarjenja s tistimi sredstvi, ki jih imamo. Imamo ogromno strojev in strojnih pripo-

močkov, morda nekaterih še preveč. Če bi vsi stroji kolikor jih imamo bili 100% izkoriščeni, bi situacija izgledala drugače. Imamo nekatere stroje, ki jih sploh ne uporabljamo, družbene dajatve pa moramo kljub temu plačevati, kar pomeni, da od teh nimamo nobenih koristi, samo stroške. Naj povemo, da smo amortizacijo od osnovnih sredstev kapitalne izgradnje do konca julija letos vplačali 393.000.000 do konca leta pa moramo vplačati še 334.000.000 din, kjer so obresti na OS zavarovalnina in drugo.

Poglejmo kako je s sredstvi družbene standarda — skupne porabe:

Uvodoma sem omenil kakšen je bil družbeni standard našega rudnika pred vojno, predvsem to, da so za delavce bila stanovanja zelo skromna drugih kulturnih ureditev pa take rekoč ni bilo. Danes nastaja v Velenju novo mesto. Za razvedrilo imamo kulturni dom, delavski klub, kino, javne nasade, trgovine. Za strokovno in politično izobrazbo pa delavsko univerzo, dobili smo tudi hotel z menzo, ki je bil v Velenju prepotreben. Ko govorimo o naših sodobnih stanovanjih, moramo poudariti, da je nanje treba paziti in jih vzdrževati. Te stavbe so nove, zunanji videz zelo lep, toda, če stopiš v notranjost nekaterih stavb, si razočaran ob misli, da stane eno stanovanje povprečno ca. 3.000.000, vzdrževanja in reda pa ni. Že pri vходу v stavbo imaš sliko — čeprav ne veš kdo v njej stanuje. Imamo hišne svete, stanovanjsko skupnost in še Komunalno podjetje, ki morajo voditi skrb o čuvanju stanovanj, zgradb ter naprav v in izven njih, za katere je vloženo mnogo truda. Rudnik je bil investitor, je zgradbo zgradil, jo predal v uporabljanje stanovalcem in v upravljanje omenjenim. Hišni sveti pa ne smejo dovoliti, da rudnik posega v podrobnosti in s prstom kaže na nedostatke v zvezi z vzdrževanjem zgradbe. Vse te zgradbe in naprave skupne porabe smo zgradili s krediti ki jih moramo skupnosti vrniti. Če bi zgradbe prenesli na uporabnike kot osnovna sredstva v celoti, potem bi z njimi skrbneje gospodarili.

Zaradi čuvanja osnovnih sredstev naj seznanimo člane kolektiva o nabavnih cenah nekaterih strojev in naprav:

1 kompl. členkasti transporter od STT (jama vzhod, na odvozni progi 80. et.) 16.038.000 din;

1 kom. dvoveržni transporter »Eickhoff« dolžine 120 m (za odvoz od zasekavalnega stroja »Eickhoff 80. et.) 13.288.130 din;

1 kom. enoveržni transporter EVT-120 od STT (jama vzhod, odvoz od stroja PK-3) 8.759.899 din;

1 kompl. stroj PK-3 44.000.000 din;

1 kompl. razdelilna baterija s 5 stikali (jama vzhod, za naprave odvoza

(Nadaljevanje na strani 4)

Uveljavljanje ekonomskih enot

V začetku letošnjega leta so se uveljavili novi gospodarski predpisi, nov način delitve čistega dohodka in osebnih dohodkov, vse to pa je pravzaprav uzakonilo dosežane izkušnje, ki so jih pridobile gospodarske organizacije z uveljavljanjem ekonomskih enot. In se več. Vsi ti novi zakoni in uredbe ne zahtevajo od gospodarskih organizacij samo novega načina izračuna uspeha podjetja in boljšega gospodarjenja z družbenimi sredstvi, temveč zahtevajo od naših delovnih ljudi, ki naj bodo nosilci tega boljšega gospodarjenja v podjetju, tudi polno politično zrelost in zavest. Delovni kolektiv ima sedaj polno pravico razporejati doseženi dohodek, samostojno odločati kdaj, zakaj in kako je ta dohodek potrošen. To pa so enako prijetne kot tudi težke pravice in dolžnosti. Če hočemo uspešno in dobro gospodariti, ni dovolj, da se taka skrb odlaga na rame delavskega sveta, temveč je potrebno, da se zainteresira za doseganje in razporeditev doseženega dohodka prav vsak član kolektiva.

Če gledamo razvoj gospodarstva v naši domovini skozi uspehe, ki jih dosegajo posamezne gospodarske organizacije pri svojem delu, vidimo, da smo prav mi, delavci, tista osnovna gonilna sila, ki te uspehe zagotavljamo in dosegamo. Ne smemo pa dovoliti, da nas bi ti uspehi uspavali in da nas bi ta razvoj prehitel. V tem pa je glavna naloga naših političnih organizacij, da nam pomagajo pri upravljanju in nas uče upravljati.

Tudi v našem podjetju se ta gospodarski razvoj odraža z vso svojo

silovitostjo. Še pred nekaj leti smo dosegli proizvodnjo okoli milijon ton premoga, predlanskim smo dosegli 2 milijona ton premoga, že čez 2 leti pa upamo, da bo naša letna proizvodnja premoga presešla 3 milijone ton. Vedno večje je število članov našega kolektiva, saj nas bo kmalu 3000 in več. In pri taki veliki proizvodnji, pri tako močnem razvoju ni več mogoče, da bi se vsak član našega kolektiva zanimal za prav vsak dinar realizacije, stroškov in dohodka, ki jih naše podjetje ustvarja. Pa vendar moramo prav to doseči! To, da bo vsakega izmed nas zanimalo ne le kaj, kako in koliko ustvarjamo, temveč, da bo tudi vsak izmed nas, ki aktivno sodeluje pri ustvarjanju dohodka podjetja s svojim delom znal in mogel ta dohodek tudi razporejati.

Delavski svet, ki vsak mesec sproti analizira delo svoje enote, ugotavlja napake in pomanjkljivosti, ki se še vedno tu in tam pojavljajo, na podlagi prikazanih uspehov pa naj tudi analizirajo vse možnosti, ki obstojijo, da znižamo stroške ekonomske enote do take mere, da bomo lahko z gotovostjo trdili, da smo dosegli pri stroških najboljše možno mero.

Naši osebni dohodki so danes že v polni meri odvisni od uspeha ekonomske enote, v kateri delamo, vse premalo pa se zavedamo, da je prav ta uspeh odvisen predvsem od stroškov ekonomske enote in da moramo imeti skrb predvsem za to, da reguliramo in omejimo veličino teh stroškov, če hočemo dosegati določeno višino osebnih dohodkov. In v tem omejevanju veličine stroškov je glavna naloga kolektiva ekonomske enote. Redki so še danes med nami tisti delavci, ki jih ne zanima, kakšne uspehe in kakšen dohodek dosega naše podjetje, toda prav tako redki pa so danes med nami tisti, ki jih zanima, kakšno je naše gospodarjenje z materialom in vsemi drugimi stroški. In vendar sta dohodek in stroški med seboj tako ozko povezana! Ni dovolj, da vemo, kolikšen dohodek smo uspeli ustvariti in kako ga bomo delili, vedeti moramo tudi, kako smo ta dohodek ustvarili, s kolikšnimi stroški in zakaj so bili ti stroški!

V našem podjetju mora kolektiv ekonomske enote skrbeti za ostvareitev dohodka in njegovo razdelitev. Skrbeti mora za pravilno izkoriščanje in vzdrževanje zaupanih mu osnovnih sredstev, pravilno trošiti material in surovine, pravilno razporejati dohodek na osebne dohodke in sklade, predvsem pa skrbeti za omejeitev veličine stroškov. Vse to pa brez velike družbene in politične zavesti ne bomo zmogli. Zato pa je pri-

dobitev tako visoko razvite zavesti tisti osnovni činitelj, ki bo postavil naše ekonomske enote na zdrave in trdne temelje, ki bodo zagotavljali dobro in uspešno gospodarjenje v celem podjetju. To pa je glavna naloga nas vseh, ekonomske enote pa so nam samo tisti pripomoček, ki nam pomaga to nalogo uspešno izvesti.

Danes imamo v našem podjetju ekonomske enote avtoparka, elektro-strojne obrate in gradbenega obrata, ki poslujejo po teh načelih že dva in več mesecev. Z oktobrom so formirane tudi ostale ekonomske enote. Uspehi, ki so jih dosegle te naše prve ekonomske enote, zrelost delovnih kolektivov teh ekonomskih enot pa nam daje garancijo, da smo s takim načinom gospodarjenja na pravi poti. Če navedemo samo kot primer kolektiva ekonomske enote avtoparka, ki se je znal odreči delu osebnih dohodkov na račun ustvarjanja rezervnih sredstev za tiste mesece, ko zaradi vremenskih razmer ne bo takšnega uspeha; ki se bori za kar najboljše izkoriščanje svojega voznega parka ter pravilno razporeditev stroškov in ki vsak mesec redno in sproti obravnava vse pomanjkljivosti, katere se pojavljajo pri doseganju poslovnih stroškov, potem smo lahko prepričani, da ravna tak kolektiv po načelu dobrega gospodarjenja. In pri kolektivih vseh drugih ekonomskih enot je delovni član in zainteresiranost prav ista.

In če bomo vsi skupaj, vsi člani našega velikega kolektiva uspeli uspešno uveljavljati vse pravice in tudi dolžnosti, ki nam jih današnja stvarnost nudi, tedaj smo lahko prepričani, da bo poslovanje naših ekonomskih enot uspešno in dosežen uspeh celega podjetja kar najlepši.

Varčevanje z osnovnimi sredstvi —
(nadaljevanje iz 3. strani)

od zasek. stroja »Eickhoff« 80. et.)
2.549.494 din;

1 kom. gumi transportni trak (jama
zapad, severni vpadnik) 9.258.244 din;

1 m kabla NKRY 3 x 70 m/m² 7.163
din;

1 kom. elektromotor R. K. 22 KW
492.000 din.

Gornja primerjava nabavnih cen nekaterih delov osnovnih sredstev naj bo vsem v opozorilo, da se mora z osnovnimi sredstvi najskrbneje gospodariti.

Nazadnje povejmo še to, da kljub tolikim sredstvom, ki jih imamo za proizvodnjo, smo trenutno s produkcijo za 70.000 ton pod planom. Trdnice pa smo prepričani, da se bo z zavestjo celotnega kolektiva in delovnim poletom, takšnim, kakor je bil v prvih letih razvoja našega rudnika, ta manjko še pred koncem leta odpravil in bomo dosegli planirano proizvodnjo, kakor tudi finančni plan rudnika.

KINO

- Od 16. do 17. oktobra:
»NEVARNE SOPROGE«
italijanski film
- Od 18. do 19. oktobra:
»VOLARE«
italijanski film
- Od 20. do 22. oktobra:
»SLEPI POTNIK«
francoski film
- Od 22. do 24. oktobra:
»TOVARIŠ PREDSEDNIK, SREDNJI
NAPADALEC«
jugoslovanski film
- Od 25. do 26. oktobra:
»BERNARDINEC«
ameriški film
- Od 27. do 29. oktobra:
»VELIKA ZEMLJA«
ameriški film
- Od 30. do 31. oktobra:
»OSAMLJENI MAŠČEVALEC«
ameriški film

Med kolektivom

Problemi proizvodnje

Sprejeti družbeni načrt Rudnika lignita Velenje predvideva za I. 1962 2.500.000 ton proizvodnje. Od skupne količine je predvideno 2.000.000 ton iz obrata jama-vzhod, od tega Industrijska rudarska šola 180.000 ton in obrata jama-zapad 500.000 ton.

Obrat jama-vzhod je brez IRS proizvedel do vključno meseca avgusta 1.170.814 ton premoga oziroma 37.186 ton manj, kot je predvideno po družbenem načrtu podjetja.

Z namenom izboljšati proizvodnjo v iskanju notranjih rezerv so bili sestanki v organizacijah in množični sestanki s celotnim kolektivom, kjer so obravnavali probleme proizvodnje. Problemi in pomanjkljivosti sproženi s strani kolektiva se odpravljajo v cilju, da se zmanjša manjka v proizvodnji in doseže čimboljši ekonomski uspeh.

Uspehi v mesecu septembru niso izostali. Plan proizvodnje po družbenem načrtu, ki je znašal za obrat jama-vzhod 157.000 ton, je bil presežen za 9.779 ton. Storitost se je povečala. Čisti odkopni učinek se je povečal od 10,22 ton/dnino v avgustu na 10,54 ton/dnino v mesecu septembru in jamski učinek od 5,29 ton/dnino v avgustu na 5,60 ton/dnino v septembru.

Kdo ima zaslugo za doseženi uspeh? Brez dvoma večina članov delovnega kolektiva.

Je pa še vedno med nami določeno število ljudi, ki ignorirajo napore ostalih članov za izpolnjevanje sprejetih nalog in boljše gospodarjenje. S svojim obnašanjem in odnosom do dela ne samo, da kvarijo moralo in ugled kolektiva, temveč s svojim neopravičnim izostajanjem od dela in izkoriščanjem socialnega varstva z neopravičnim bolovanjem povzročajo kolektivu tudi gospodarsko škodo.

Če analiziramo odstotek izostalih z ozirom na izvršene dnine, kar nam p nazoruje analiza po mesecih, ugotovimo, da ta odstotek naraste prav v letnih mesecih. Sleherni bi predvideval porast staleža bolnih v zimskih mesecih zaradi vremenskih nepravil. Zaradi tega menim, da so vzrok večjih iz-

ostankov v letnih mesecih razna kmečka dela, ki jih nekateri delavci opravljajo pri kmetih. Kmet ga izkorišča v veliki meri za malo plačilo, rudar pa nato ne more opravljati svojega dela v jami efektno in v taki opreznosti, ki jo delovno okolje v jami zahteva. Posledica utrujenosti so obratne in izvenobratne nezgode ter povečan odstotek izostalih zaradi povečanega števila bolezenskih dnin.

1. Izgubljene dnine zaradi bolnih in nezgod:

mesec	bolni	nezgode	skupaj
I.	2.258	923	3.181
II.	2.080	814	2.894
III.	2.301	961	3.262
IV.	2.230	836	3.066
V.	2.264	1.012	3.276
VI.	2.410	1.062	3.472
VII.	2.388	989	3.377
VIII.	2.770	980	3.750

2. Izostanki v odstotkih na izvršene dnine.

mesec	bolni	nezgode	skupaj	neoprav. izost.
I.	7,24	2,97	10,21	0,18
II.	6,84	2,68	9,52	0,16
III.	6,99	2,92	9,91	0,13
IV.	7,42	2,78	10,20	0,11
V.	7,52	3,36	10,88	0,11
VI.	8,10	3,56	11,66	0,19
VII.	8,72	3,62	12,34	0,19
VIII.	8,82	3,13	11,95	

Zaradi prej navedenih ugotovitev je obratni delavski svet jama-vzhod na svoji 18. redni seji dne 27. 9. 1961 obravnaval negativne pojave v kolektivu o vplivih in vzrokih teh pojavov. Člani in diskutanti so enotno zavzemali stališče, da je treba proti takim pojavom v kolektivu kot tudi negativnim pojavom in vzrokom izven njega podvzeti odločno borbo.

Na osnovi razprave in ugotovljenih negativnih pojavih v kolektivu je obratni delavski svet sprejel naslednje sklepe:

1. Obratni DS ostro in enoglasno obsoja pojave pijančevanja, pretepanja, neopravičenega izostajanja od dela ter izkoriščanja socialnega varstva z neopravičnim bolovanjem članov kolektiva ter bo v bodoče zoper takšne pojave podvzel ostre kazenske sankcije.

2. Zaradi večkratnega neopravičenega izostajanja z dela, neopravičenega bolovanja, pretepanja in bolovanja zaradi pretepa se iz kolektiva jama-vzhod odpuste naslednji delavci:

Ivan Šterbalj Jože Zuraj
 Jože Cokl Friderik Toplak
 Peter Dukič Alojz Cvikič
 Avgust Rozenštajn Stanko Anžič

3. Obratni DS jame vzhod predlaga CDS, da potrdi naslednje sklepe:

a) 7-dnevna hranarina se ne izplača članu kolektiva, ki je boloval zaradi poškodbe povzročene po drugi osebi čeprav zdravnik javne zdravstvene službe ni ugotovil takšnega izvora poškodbe, je pa gospodarski organizaciji znano, da je poškodba nastala po drugi osebi;

b) 7-dnevna hranarina se ne izplača članu kolektiva, ki je boloval zaradi poškodbe pridobljene pri kmetijskem delu na svojem posestvu ali pa če je pomagal pri kmetijskem delu drugemu lastniku kmetijskega posestva;

c) delovno razmerje se odpove članu kolektiva, ki je dvakrat zaporedoma neopravičeno izostal od dela, članu kolektiva, ki je v mesecu trikrat neopravičeno izostal od dela in članu kolektiva, ki je v letu dni petkrat neopravičeno izostal od dela.

Sklep o odpustu je bil sprejet na množičnem sestanku celotnega kolektiva dne 29. 9. 1961. Zavzemali so sr za ostre ukrepe proti kršiteljem delovne discipline, izpadu proizvodnje zaradi neopravičenih izostankov, prekorajčitve odstotka bolnih in drugem.

Omenjeni sklepi so pravilni. Delavski svet in celotni kolektiv je pravilno ocenil in sklepal o odpustu ljudi ki kvarijo ugled kolektiva in povzročajo kolektivu in družbi gospodarsko škodo — predloge so predali centralnemu delavskemu svetu v potrditev.

Inž. J. Grašič

Nova mehanizacija

Z uvedbo mehanizacije v Velenjskem rudniku so se pogoji dela rudarjem zelo izboljšali in tudi proizvodnja občutno povečala. Nasprotno pa se je delo na mehanizaciji zelo povečalo in zahteva od ljudi mnogo več truda in napora.

Zaščitna sredstva

Produktivnost oziroma kvaliteta in kvantiteta dela je odvisna od varnosti na delovišču, od pravilno opravljenega (opremljenega) človeka na posameznem delovnem mestu, kakor tudi od samozavesti in samoiniciative vsakega posameznika.

Podjetje, kot je rudnik Velenje, izdaja mesečno povprečno 3 milijone dinarjev za zaščitna sredstva rudarjev v jami, kakor tudi za tiste, ki so zaposleni na raznih obratih zunaj, ki so v sklopu rudnika.

Standardna zaščitna sredstva, kot so: kapa, čevlji, golenice, bluza, hlače, rokavice, srajca, majca itd., mora imeti vsak rudar. Razna druga zaščitna sredstva pa se delijo po vrsti dela, oziroma po potrebi nastajajoči pri različnih panogah dela. Kompletna zaščitna sredstva za rudarja v jami stanejo ca. 15.200 dinarjev. Vrednost standardnih zaščitnih sredstev v jami vzhod pri staležu ca. 1400 ljudi znaša približno 21 milijonov 300 tisoč dinarjev, v jami zahod pa pri staležu 650 ljudi ca. 9 milijonov 750 tisoč dinarjev, skupaj torej 31 milijonov dinarjev.

Pri tolikšni vrednosti zaščitnih sredstev bi morali posamezniki bolj paziti nanje, opažamo pa prav nasprotno. Zelo malomaren odnos nekaterih tovarišev povzroča, da se ta sredstva veliko pred določenim rokom amortizacije onesposobijo za nadaljnje izkoriščanje. Še večja malomarnost posameznikov pa pride do izraza v garderobi kopalnice. Na dnevnem redu so pritožbe, da zmanjka tu srajca, tam hlače, pa celo čevlji itd. Dejstvo pa je, da ti posamezniki puščajo svoje stvari, kar sklepamo po tem, da manjkajo zaščitna sredstva vedno istim tovarišem. Če bi vsak po opravljenem delu posvetil vsaj minuto za to, da bi pravilno in v redu obesil svoja zaščitna sredstva na svoj obešalnik, bi zmanjkovanja (ali kakor se temu v kopalnici reče »ukradeno mi je bilo«) bilo zelo malo. Če takoj po izvršenem umivanju ene izmene pogledamo v garderobo, vidimo, da ležijo po klopih in celo po tleh razni deli zaščitnih sredstev. To malomarnost seveda lahko koristijo tisti, ki so na sličen način bili ob zaščitna sredstva, da poberejo, kar njim manjka. V skladišču kopalnice pa lahko ugotovimo, da se tudi iz dneva v dan nabira več raznih

Dogaja se, da nekateri niso dovolj vestni in ne opravljajo svojega dela resno. Zato je potrebno te ljudi večkrat opominjati in klicati na zagovor. So primeri, ko tudi opomini ne zaležejo in moramo uporabiti kazenske sankcije.

zaščitnih sredstev, katera poberejo kopalničarji po opravljenem umivanju izmene. Za primer vzemimo samo srajce za izvoz, ki se v poletnih mesecih toliko ne rabijo, v skladišču kopalnice pa jih je shranjenih kar 32 komadov. Tovariši lastniki bodo te srajce gotovo pogrešali ob nastopu hladnejšega vremena. Sigurno je, da bodo vsem tem malomarnežem srajce »ukradene«, takšne bodo izjave pri referentu za zaščitna sredstva.

Ravno pri referentu za zaščitna sredstva, kjer je treba za predčasno izrabljena, kakor tudi za izgubljena zaščitna sredstva doplačati, pride do preklinjanja in podobnih nekulturnih izpadov.

Če bi obstajal v kopalnici strog hišni red, bi s tem odpravili mnogo teh nepravilnosti, sproti pa bi morali tiste, ki po malomarnosti zapravljajo in uničujejo zaščitna sredstva kakor tudi naprave v kopalnici opominjati če pa to ne bi zaleglo, pa tudi kaznovati.

Ludvik Uranjek

Posebno porazno je pri nedeljskem remontu, za katerega se planira določeno število ljudi za izvršitev nujno potrebnega dela. Pri sestavi razporeda vsakdo pritrdi, da je voljan priti v nedeljo v službo, vendar ga potem ni. Zgodi se, da je odsotnih 10—15 ljudi brez utemeljenega vzroka. S tem so ti tovariši obremenili ostale, da morajo izvršiti nujno planirano delo, pa čeprav bi ostali v jami 16 ur. Posebno priznanje gre onim tovarišem, ki s svojo vestnostjo in zavednostjo opravljajo delo brez ugovora, da pripravijo transportne naprave za obratovanje, ne glede na to, da so vsako nedeljo v službi ne osem, marveč tudi deset do dvanajst ur.

So gotova delovna mesta, kjer so nenormalni pogoji za montažo oz. demontažo transportne naprave. Delo opravljajo pri vročini 30—35°C. Zaradi nujnosti del in maloštevilne montažne skupine se zahteva delo tudi preko osem ur, čeprav se dela pri takih pogojih samo po šest ur dnevno. To ni več želja za denarjem, temveč prednost za proizvodne uspehe.

Naj navedem najbolj vzorne tovariše, ki s svojim trudom pripomorejo, da je proizvodnja brezhibna. Ti tovariši so: Franc Stropnik, Jože Rednak, Karel Centrih, Vinko Camlek, Franc Žavljic in Stane Bergles.

Ti tovariši naj služijo za vzor z željo, da se jim pridružijo še ostali tovariši v kolektivu za uspešno doseganje novih proizvodnih nalog.

Varno delo na pripravah

Za varno delo v jami je predvsem važno, da se rudarji drže vseh varnostnih predpisov in poslušujejo pravičnega načina dela, kajti če bo rudar vestno izpolnjeval svojo dolžnost in se zavedal svoje odgovornosti, bo mnogo več prispeval družbi, sebi in svoji družini pa bo zagotovil boljše materialne pogoje. Na delo naj pride spočit, sposoben in popolnosti premagovati težave in nevarnosti, ki mu pretijo na vsakem koraku.

Omejiti se moramo predvsem na delo priprav, ker tudi na pripravah pride včasih do nepotrebnih nezgod.

Ko pride rudar-kopač na svoje delovišče, se mora najprej prepričati, če na njegovem delovišču ni prisotnih plinov (metan in ogljikova kislina). Po iniciranju mora rudar pregledati stroje ter poskrbeti, da se okvare na njih odpravijo že pred začetkom rednega obratovanja. Pregledati mora delovišče in če ni zatesarjeno, obtrkati ga in pravilno zatesariti. Posebno skrb je treba posvetiti zalaganju sten in stropov, ki se morajo založiti do

trdega z vrhači, da se s tem prepreči padanje premoga. Velik povzročitelj nezgod je tudi orodje (pokvarjeno orodje ali pa nepravilna raba orodja). V kratkem razdobju sta se pripetili dve lažji nezgodi zaradi nepravilnega dela. Tov. K. F. je izdeloval klin in se pri tem usekal v prst, ker je obdeloval kratek komad lesa. V bodoče se naj rudarji poslužujejo daljših komadov pri izdelavi klinov in zagozd, ker takrat ni nevarnosti, da bi se poškodoval.

Tovariš K. V. se je usekal v prst pri izdelavi zagozde. Vendar je K. V. eden izmed redkih tovarišev, ki ni šel k zdravniku, ampak je privolil, da se ga začasno premesti na lažje delo. Zadeva se, da s tem, ko ni šel v bolnišnico, ne koristi samo sebi, temveč celotnemu kolektivu.

Želja vseh zavednih rudarjev je, da bi imeli v kolektivu čimveč takšnih tovarišev. Ta primer pa naj služi za vzgled tistim, ki še izrabljajo bolnišnico in živijo na račun poštenega rudarja.

PRAVILNIK

Po 95. členu Zakona o patentih in tehničnih izboljšavah (Ur. list FLRJ, št. 44/60) in v zvezi s sklepom CDS na XVI. rednem zasedanju dne 31. maja 1961 predpiše centralni delavski svet dvanajsti

PRAVILNIK

o nagrajevanju predlogov za tehnične izboljšave.

I.

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1.

Namen pravilnika:

— da sprost, krepí in vzpodbuja gospodarsko iniciativo članov kolektiva, zlasti tistih, ki so zaposleni v neposrednem delovnem procesu;

— da uvede in doseže v svoji osnovni in posredni dejavnosti tehnično boljše postopke, povečanje storilnosti in kvalitete, znižanje proizvodnih stroškov in podobno;

— da pritegne k delu tehničnega sektorja čim širši krog članov kolektiva.

Člen 2.

Naloga pravilnika:

— da uredi postopek za prijavo tehničnih izboljšav;

— da odredi pogoje za preizkušnjo in uporabo tehničnih izboljšav;

— da določi višino nagrad za ocenjene in potrjene tehnične izboljšave z odločbo.

Člen 3.

Predlog pravilnika sestavi strokovna komisija, ki jo imenuje centralni delavski svet.

Isto velja za morebitne dopolnilne ali spreminjalne predloge.

Člen 4.

Potrditev

Pravilnik potrdi centralni delavski svet, kakor tudi morebitne dopolnitve ali spremembe tega pravilnika.

II.

PREDMET NAGRAJEVANJA

Člen 5.

Predmet

Predmet nagrajevanja so tehnične izboljšave.

Člen 6.

Tehnična izboljšava

Tehnična izboljšava je sleherna tehnična rešitev in zamisel, ki temelji na smotrnejši uporabi znanih tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov in s katero dosežemo:

- večjo storilnost dela;
- večjo tehnično varnost pri delu;
- boljšo kakovost in boljši asortiment izdelkov;
- boljše izkoriščanje strojev in strojnih naprav;
- boljšo tehnično kontrolo v proizvodnji;
- prihranek pri materialu in energiji.

Člen 7.

Neupoštevani predlogi

a) predlogi, ki niso tehničnega značaja v smislu čl. 96 toč. 1 zakona o patentih in tehničnih izboljšavah;

b) predlogi, ki niso izvirni, marveč zgolj prenos znanih tehničnih izkušenj in dognanj iz domačih in tujih podjetij ali iz strokovne literature;

c) predlogi takih visokokvalificiranih strokovnjakov, ki so jih pripravili ali izvršili v okviru svoje redne službene dolžnosti na podlagi zadevne naloge.

Člen 8.

Prijava predloga

Za prijavo predloga o tehnični izboljšavi služi poseben obrazec, ki ga predpiše in izda komisija za teh-

nične izboljšave pri centralnem delavskem svetu.

Obrazec mora obsegati:

- opis dosedanega stanja predmeta, ki ga obravnava predlog;
 - opis pomanjkljivosti dosedanega stanja;
 - opis novega predloga z morebitnimi tehničnimi risbami;
 - opis prihrankov in koristi predloga;
 - izračun stroškov za izvedbo predloga;
 - poročilo in navodila za praktično uporabo predloga;
 - posebne pripombe.
- Obrazec je sestavni del pravilnika.

Člen 9.

Ustmena prijava

Član kolektiva sme svojo tehnično zamisel tudi ustmeno obrazložiti svojemu nadrejenemu delavcu, ne da bi mu bilo treba sestaviti pismen predlog na obrazcu, ki ga določa člen 8. tega pravilnika.

Nadrejeni delavci so dolžni v takih primerih, da takšno ustmeno obrazložitev oblikujejo pismeno in jo z ustrezno dokumentacijo predložijo komisiji za tehnične izboljšave v nadaljnji postopek z navedbo avtorja zamisli.

Vodstveni kader je dolžan, da sleherno in tudi najskromnejšo zamisel slehernega člana kolektiva podpre in posreduje komisiji za tehnične izboljšave.

Člen 10.

Postopek

Predlog za tehnično izboljšavo se vloži neposredno pri komisiji za tehnične izboljšave.

Noben predlog ne more biti zavržen ali odklonjen, ne da bi o njem razpravljala komisija.

Komisija za tehnične izboljšave dela na sejah, ki jih sklicuje predsednik najmanj enkrat na mesec ali po potrebi.

Na sejah se vodi zapisnik.

Člen 11.

Sestav komisije

Komisija za tehnične izboljšave ima 5 do 12 članov, ki delajo v proizvodnji, v študijsko-organizacijskem oddelku, v gospodarsko-računskem sektorju ali katerem drugem sektorju.

Imenuje in razrešuje jo centralni delavski svet.

Vsaj en član komisije mora biti član upravnega odbora podjetja in en član sindikalne organizacije podjetja.

Komisija mora imeti predsednika, namestnika in tajnika.

Člen 12.

Pri reševanju in oceni izboljševalnih predlogov lahko sodeluje tudi avtor predloga, vendar brez pravice odločanja.

Šefi ekonomskih enot so strokovni svetovalci komisije.

Člen 13.

Odločanje

Komisija za tehnične izboljšave odloča s sklepom o višini nagrade in izdaja odločbe.

Glasovanje je tajno.

Komisija mora vsak predlog obravnavati najkasneje v enem mesecu, ko ga je prejela, rešiti pa najkasneje v roku 3 mesecev, ker ima sicer avtor predloga pravico ugovora na upravni odbor podjetja.

Odločba

Odločba je pismena in mora biti obrazložena.
Po en izvod odločbe prejme avtor tehnične izboljšave, šef ekonomske enote in računovodstvo podjetja.

Clen 15.

Pritožba

Zoper odločbo je dopustna pritožba na upravni odbor podjetja, ki odloča dokončno.

Pritožbo je vložiti v roku 8 dni po prejemu odločbe.

Pritožbeno pravico imajo avtor tehnične izboljšave in šef ekonomske enote.

III.

NAGRADE

Clen 16.

Temelj nagrade

Temelj nagrade je čisti prihranek na lastni ceni tistega elementa v strukturi lastne cene, za katerega gre v obravnavanem predlogu tehnične izboljšave.

Čisti prihranek pri lastni ceni je tisti, ki nastopi v dobi enoletnega poslovanja.

Od čistega prihranka se odštejejo stroški, ki so nastali v kakršni koli obliki ali višini pri izvedbi predlagane in potrjene tehnične izboljšave.

Clen 17.

Višina nagrade

Višino nagrade ugotavlja komisija za tehnične izboljšave.

Komisija za tehnične izboljšave je dolžna, da:

1. v postopku za sprejem tehnične izboljšave z odločbo ugotovi:

a) avtorja in označbo tehnične izboljšave, ki jo je vpisati v knjigo »Register tehničnih izboljšav RLV«;

b) pričetek uporabe tehnične izboljšave z navedbo delovnega mesta ali delovišča, na katerem se tehnična izboljšava uporablja;

c) določi nadzorno osebo, ki spremlja rezultate tehnične izboljšave in poda o njih pismeno poročilo komisiji.

2. V postopku za določitev višine nagrade z odločbo ugotovi:

a) čisti prihranek v smislu čl. 16 tega pravilnika;

b) višino nagrade po tabeli iz čl. 18 tega pravilnika;

c) način in rok plačila nagrade z označbo, da je nagrada enkratna.

Clen 18.

Tabela za nagrade

Tabela za nagrade obsega: čisti prihranek na lastni ceni v razponu, odstotek od čistega prihranka, dodatek in višino nagrade v razponu.

Tabela je naslednja:

Čisti prihranek v 000	%	Dodatek din	Višina nagrade od do din
200	6	4 000	— 16 000
200— 500	5	6 400	16 000— 31 000
500— 1 000	3	16 000	31 000— 46 000
1 000— 5 000	2	26 000	46 000— 126 000
5 000— 10 000	1,5	51 000	126 000— 201 000
10 000— 50 000	0,75	126 000	201 000— 501 000
50 000— 100 000	0,20	401 000	501 000— 601 000
100 000—	0,10	501 000	601 000

Clen 19.

Pooblastila komisije

Centralni delavski svet podjetja pooblašča komisijo za tehnične izboljšave, da sme dajati iz področja svoje pristojnosti kateri koli službi podjetja naloge, ki so ji potrebni, da opravi nalogo, katero ji predpisuje ta pravilnik.

Nalog komisije je obvezen.

ZAŠČITA IN PRAVICE PREDLAGATELJEV

Clen 20.

Tajnost

Predlog za tehnično izboljšavo ostane v tajnosti vse dotlej, dokler ga komisija za tehnične izboljšave dokončno ne reši in izda pravomočno odločbo.

Clen 21.

Izpodbijanje varstva

Komisija za tehnične izboljšave mora takoj, čim v postopku ugotovi, da je avtorstvo obravnavanega predloga sporno, obvestiti predlagatelje, da odloži nadaljnje obravnavanje predloga do pravomočne odločbe sodišča v smislu člena 94. Zakona o patentih in tehničnih izboljšavah.

Za spore iz prejšnjega odstavka je pristojno Okrožno gospodarsko sodišče v Celju.

Clen 22.

Doba nagrade

Pravica do nagrade gre avtorju tehnične izboljšave največ za eno leto njene uporabe v podjetju.

Clen 23.

Zastaranje

Zahtevek za priznanje pravice do nagrade za katero koli tehnično izboljšavo mora zahtevati avtor izboljšave v 6 mesecih od dneva, ko se je ta tehnična izboljšava v podjetju začela uporabljati, ker sicer zahtevek zastara.

Clen 24.

Arbitražni svet

Avtor tehnične izboljšave lahko zahteva, da odloči o njegovem zahtevku arbitražni svet v smislu določil člena 89. in 91. Zakona o patentih in tehničnih izboljšavah v primeru:

a) če je komisija za tehnične izboljšave zavrnila njegov zahtevek do nagrade;

b) če komisija za tehnične izboljšave ni izdala odločbe o pravici do nagrade v 3 mesecih od vložitve zahtevka.

V.

SREDSTVA

Clen 25.

Vir sredstev

Nagrade za tehnične izboljšave izplačuje ekonomska enota, ki koristi tehnično izboljšavo iz svojega čistega dohodka, ki je namenjen za osebne dohodke.

VI.

KONČNE DOLOČBE

Clen 26.

Zloraba pooblastil

Sleherna zloraba pooblastil, ki jih daje ta pravilnik, kakor tudi sleherno neupoštevanje določil tega pravilnika, zaviranje dela in iniciative avtorjev, ima za posledico disciplinsko, moralno in materialno odgovornost.

Clen 27.

Veljavnost

Ta pravilnik začne veljati, ko ga sprejme centralni delavski svet podjetja.

Velenje, dne 5. oktobra 1961.

Predsednik CDS
Romih Tone I. r.

Vpliv veselice na proizvodnjo

Tovariši, premislimo o vplivu in ekonomski škodi, ki jo ima naš kolektiv zaradi veselice, ki jih prirejajo vsakega 15. v mesecu. Bilanca »plavih« je najboljši dokaz kvarnega vpliva, zaradi katerega so prizadeti tudi tisti rudarji, ki nimajo nič skupnega s temi »zloglasnimi veseljami«. Namen članka je, da prikaže negativno stran teh in podobnih veselice, kar se izraža tudi v mesečnih prejemkih vsakega posameznika.

Če vzamemo primer zadnje veselice, ki je bila v Saleku 17. septembra 1961, vidimo, da je bilo v našem kolektivu 28 neopravičenih izostankov »plavih«; to pa še ni zadostovalo, poleg tega so izostali od dela 4 člani, ki so morali zaradi pretepa iskati zdravniško pomoč v bolnišnici. Znano je, da je pretep posledica primitivizma, ki pri nas že davno spada v staro dediščino. Dejstvo je, da vsak civiliziran narod obsoja in preganja izgredne. Ne vemo, kdo bi lahko iz našega kolektiva zatrljeval, da nismo kulturni in da ne spadamo v najbolj napredni družbeni sistem v svetu. To mislimo, da novo Velenje, ki je sodobno zgrajeno, ne more imeti nič skupnega s pretepi, do katerih pride na vsaki veselici.

Naša družbena skupnost je imela od vsakega posameznega neopravičenega izostanka približno 10 ton premoga izgub na dan. Torej je popolnoma jasno, da imamo dve škodi, in to ekonomsko ter moralno. Mišljenje vseh poštenih in pridnih rudarjev je, da je takšno početje sramotno.

Množični sestanki konec septembra glasno in jasno nakazujejo, kakšen naj bo bodoči odnos kolektiva proti tem negativnim pojavom. Vsaka nepravilnost naj se sproti rešuje, ne smemo čakati tako dolgo, da se nam mnogo tega nakopiči in meče slabo luč na tega prizadevani kolektiv. Nikakor ne smemo dopuščati, da bi takšni nediscipliniranci »plavmaherji« in njim podobni ovirali proizvodnjo našega kolektiva in celotne socialistične družbe.

M. A. — V. K.

Nekaj o delu gradbenega obrata RLV

Velenje je najlepše in najmlajše slovensko mesto — mesto rudarjev — edinstveno v državi. Izgradnja Velenja je plod žuljev kolektiva rudnika in deleža skupnosti. V času največjega razmaha izgradnje je bilo Velenje podobno enemu samemu velikemu gradbišču, na katerem so rastle zapovrstjo številni objekti kapitalne izgradnje in družbenega standarda, ki danes dajejo izgled novemu Velenju.

K tej tako pomembni in veliki izgradnji je razen številnih drugih izvajalcev gradbenih del doprinesel svoj precejšnji delež tudi gradbeni obrat rudnika. Zato je prav, da se začnemo oglašati tudi iz gradbenega obrata v našem lokalnem glasilu s tem, da bomo obveščali naše člane kolektiva in širšo javnost o našem delu in življenju in o problemih, ki se pri nas pojavljajo.

RLV kot matično podjetje je spoznal potrebo, da k že obstoječim zunanjim obratom ustanovi še svoj lastni gradbeni obrat z namenom, da ta izvršuje tudi del gradbenih del v lastni režiji. Gradbeni obrat je v času svojega obstoja izvršil vrsto pomembnih in zahtevnih objektov, med katerimi so nedvomno najznačilnejši: objekti na novem jašku, dvizni stolp, strojnica za skip, mehanična delavnica, provizorna separacija, ureditev industrijskega prostora; od objektov družbenega standarda pa vrsto najrazličnejših stanovanjskih objektov, razen tega pa še večje število javnih zgradb, kot so: kulturni dom, direkcija, delavski klub z delavsko univerzo, hotel itd. Gradbeni obrat je pretežno izvršil tudi večino vseh zunanjih ureditev po Velenju s cestami, vodovodom, kanalizacijo, glavnim kolektorjem, daljinskim ogrevanjem, regulacijo Pake itd.

Po vsem tem obseg del gradbenega obrata ni bil majhen, zaradi česar ga gotovo lahko z vso pravico prištevamo med pomembnejše graditelje novega Velenja.

Tudi v sedanjem obdobju dejavnost obrata ni ostala zmanjšana, nasprotno, obseg del, ki jih opravlja, se je povečal, saj izvaja gradbeni obrat večino gradenj za potrebe rudnika.

Trenutno so v gradnji naslednji objekti:

Od sektorja visokih gradenj, deset etažna samska stolpnica, stanovanjski blok (samopostrežba ob Saleški cesti), stanovanjski blok ob cesti 13, stanovanjski blok ob Kofodvorski cesti, dva desetstanovanjska bloka in en 27-stanovanjski blok. Samska stolpnica, blok ob Saleški cesti in ob cesti 13 bodo letos končani do pod strehe, ostali pa do IV. faze, blok ob Kolodvorski cesti pa do plošče nad kletjo. V tem letu se še predvideva začetek del na novogradnji vajenske delavnice, bloka projektorja in podaljška kopalnic na novem jašku.

V sektorju nizkih gradenj pa so najpomembnejša dela, ki se izvajajo: regulacija Pake, ureditev parka, razne zunanje ureditve ter pred kratkim začeta nova cesta Pesje—Velenje.

Gradbeni obrat je tekom let pridobil mnogo izkušenj za izvedbo vseh vrst gradbenih del, saj je bila vsakokratna planska zadolžitev in izvršitev zelo pestra. Kolektiv obrata je precej ustaljen, katerega jedro predstavljajo številni zaslužni člani, ki se že vrsto let uspešno udeležujejo pri izgradnji novega Velenja.

Z namenom, da se v obratu uveljavljajo načela dobrega gospodarjenja, smo 1. avgusta 1961 prešli na obračun po ekonomskih enotah.

Gradbeni obrat je med prvimi obrati pri rudniku, kjer so se uvedle ekonomske enote. Kot povsod drugje, so se tudi pri sami uvedbi dela po ekonomskih enotah pojavile gotove težave, katere so pa samo prehodnega značaja in ki jih bo moč s pravilnim delom in razumevanjem kolektiva postopoma odstraniti in tako doseči osnovni in edini cilj: sistem dobrega gospodarjenja. Ta načela in te osnove bodo našle tudi izraz v predvidenih določilih predstojećih pravilnikov o delitvi čistega dohodka in osebnega dohodka obrata.

V obratu pričakujemo, da bomo z našim delom tudi v bodoče doprinesli k skupnim naporom za nadaljnjo izgradnjo Velenja. To nam bo gotovo tudi uspelo in to tem bolj, ker se je gradbena služba v tem letu pri rudniku izpopolnila še s projektivo in nadzorom, da bo delo v bodoče z združenimi močmi boljše in uspešnejše.

Karl Božnik

Uvajanje akordnega cenika za remontna dela

Po raznih gospodarskih organizacijah širom Jugoslavije je precej časa prevladovalo mnenje, da se remontna dela ne dajo normirati. Bil sem prisoten na večini sestankov, katere je skliceval sindikat v okviru okraja, republike ali države. Na teh sestankih so bila razna mnenja, katera pa so bila enotna v tem, da se remontno

delo ne da normirati v takem obsegu, da bi to pomenilo korak naprej. Stališče RLV je bilo, da se dajo uvesti norme, čeprav bodo realne samo do 90 odstotkov. Lahko trdim, da je jamska mehanizacija RLV prva v Jugoslaviji normirala delo za redne remonte. Rezultat tega je bil: povečanje storilnosti dela in večji zaslužek

ljudi, ki so opravljali to delo.

Po treh letih, odkar so uvedene norme za remontna dela in so se le-te ustale in precizirale, je prišel čas, da naredimo korak naprej in preidemo na cenik akordov.

Kaj je cenik akordov? Ničesar drugega kot to, kar imajo rudarji že leta (Nadaljevanje na strani 8)

Sašek Peter

Gradnja samske stolpnice

Rudnik Velenje je vedno z največjo skrbjo reševal vprašanje graditve družinskih stanovanj in stanovanj za člane kolektiva, kateri nimajo družin. Posebno skrb je posvetil prav tem članom — samcem, da bi imeli kar najboljše stanovanjske pogoje. Zaradi tega se je že pred leti zgradil samski dom, stari internat pri provizorijih, sobice na podstrešju petočkov, v zadnjem času pa garsonjere v večjih blokih. Pri velikem pomanjkanju samskih stanovanj pa se je že moralo družinska stanovanja uporabiti za stanovanje samcev. Problem samskih stanovanj je bil že tako pereč, da se je precej naših samcev naselilo pri oko-

liških kmetih, kjer so morali poleg svojega težkega dela v jami še delati na kmetiji za hrano in stanovanje. To delo na kmetiji je vplivalo na njihovo delovno storilnost in če hočemo tudi na njihovo pazljivost za varnost pri delu, katera se je zmanjšala zaradi preutrujenosti. Velikokrat je bil prav to vzrok za nesrečo in seveda tudi zmanjšan zaslužek rudarja.

Skupni samski dom, grajen po klasičnem načinu, pa je imel poleg dobrega, da se samci pritegnejo v Novo Velenje in odtegnejo od izkoriščanja po kmetih, tudi slabe lastnosti in to, da se je zbralo skupaj v enem domu mnogo samcev, kateri so bili več ali manj prepuščeni sami sebi. Zaradi tega se je v teh domovih velikokrat pojavilo kartanje, pijančevanje in s tem v zvezi razgrajanje, kar je motilo druge mirne sostanovce. Vsi vemo, da je med tolikimi ljudmi tudi nekaj slabih, kateri vplivajo na svojo okolico in pritegnejo v svojo družbo še ostale, kateri sami ne bi počeli podobnega.

Problem samskih stanovanj pa bo z letom v leto večji tudi zaradi novo ustanovljene rudarske šole, katera šola mlad rudarski kader. Kam s temi mladimi rudarji, ki so v novem rudarskem internatu navajeni reda, discipline in urejenih življenjskih pogojev? Če jih razdelimo med starejše samce, bi izgubili vse, kar smo jih v treh letih šolanja težko naučili. Zaradi tega se je tudi za prve absolvente te šole uredilo začasno stanovanje skupaj v družinskih stanovanjih, kar pa je le začasna — zasilna rešitev. Zaradi tega se je kolektiv rudnika s sprejetjem plana gradenj odločil, da bo za samce zgradil nov tip samskih sob v sklopu z družinskimi stanovanji in dal nalogo gradbenemu obratu, da zgradi 10-nadstropno samsko stolpnico. Ta stolpnica naj bi bila povsem novi način stanovanja samcev v Velenju. V tej stolpnici bo 40 enosobnih družinskih stanovanj, katero bo imelo

vsako še po dve enoposteljni in dve dvoposteljni sobi. Tako bo lahko ta stolpnica sprejela k vsaki družini 6 samcev, tako da jih bo lahko skupno stanovalo 240. S tem načinom stanovanja samcev se bo doseglo, da bo vsak samec živel v manjših skupinah in se prilagajal družinskemu redu, katerega si bo pozneje sam moral urediti. Na drugi strani pa bodo ti stanovanci: družine brez otrok, nezaposlene žene ter upokojenci imeli lahko dodaten zaslužek družini ali gospodinjji, ki bo lahko za te samce kuhala, prala in pospravljala. Seveda pa si bo družina sama lahko izbirala samce in če bo smatrala, da kateri ni v redu, ga ne bo sprejela. Vsakdo, kdor ne bo hotel biti v redu stanovalec, si bo pač moral poiskati stanovanje še v starem samskem domu ali internatu. Poleg stanovanj bodo v tej stolpnici na terasi skupni klubski prostori za razvedrilo in razne sestanke. V pritličju je prostor za lokale, ki se bodo uporabili za razne servisne delavnice ali podobno.

Vsak se bo vprašal, kdaj bo gotova ta stolpnica? Gradnja tako velikega in kompliciranega objekta v železobetonu ne more biti gotova v enem letu in pol, če pomislimo, da je skupno več kot 380 prostorov v zgradbi, temveč je predvideno, da bo gotova v sredini 1963. Naš obrat pa se bo potrudil, da bo čimprej, saj vemo, da je zelo nujno potrebna. V članku se nisem dotikal detajlov, saj vsi vemo, da v Velenju gradimo dobro in da bo tudi ta stolpnica imela vse, kar danes zahteva moderno stanovanje, od kopalnice, centralne kurjave, dvigal do televizijskih priključkov.

S to stolpnico in družbeno prehrano v hotelu je kolektiv rudnika napravil velik korak naprej za boljše življenje naših samcev ter jim omogočil, da bodo res lahko vse svoje sile še bolj angažirali za dvig proizvodnje in s tem svoje in skupne življenjske ravni.

Uvajanje akord. cenika za remontna dela — (nadaljevanje iz 7. strani) in leta. Za eno tono izkopenega premoga dobi rudar določeno vsoto denarja. Čimveč premoga izkoplje, tem večji je njegov zaslužek. Prosto velja za remontno delo ključavničarjev in električarjev, le s to razliko, da vsebuje njihov akordni cenik več postavk, ker je delo zelo različno. Tako ima elektrodelavnica zunanega elektrotrojnega obrata do sedaj v akordnem ceniku 1089 postavk, kjer pa še niso zajeta vsa dela. Z dopolnitvijo cenika bi elektrodelavnica imela 2000 postavk. Razumljivo je, da je bilo pri sestavi akordnega cenika opravljeno veliko delo, potrebno pa bo še mnogo študija in dela, da se cenik izpopolni do potrebne višine.

Pričakuje se, da bo z uvedbo cenikov storilnost dela v naših delavnicah narasla in s tem tudi zaslužek delavcev. Vsakdo, kdor bo delal po ceniku, bo že vnaprej vedel, koliko bo plačan za predvideno delo in si bo po izvršenem delu lahko izračunal zaslužek ter bo ob koncu meseca že vnaprej vedel, koliko plače bo dobil.

Pri akordnem ceniku odpadejo tarifne postavke. Sposoben in priden delavec bo imel možnost večjega zasluga kot sedaj, ko ga omejuje tarifna postavka.

Gledano iz političnega aspekta je to korak naprej — kolikor narediš, toliko zaslužiš; ne glede na to kdo in kaj si. Glavno je delo in njegova kvaliteta, ker to je osnova vsega nadaljnjega.

Pri uvedbi akordnih cenikov bo važno delo poslovojdij in obračunske pisarne, ker bo vsak posamezni delavec vedel, koliko znaša njegov zaslužek katerega bo moral tudi brezpogojno dobiti. Pri sedanjem sistemu norm večina delavcev ni znala izračunati svojega zasluga.

Upamo, da bo uvedba akordnega cenika pokazala res dobre rezultate, od katerih bodo imeli koristi tako posamezniki kot gospodarska organizacija in skupnost. Jože Meh

Dne 29. 9. 1961 sta naše podjetje obiskala zastopnika Trade-Union — rudarskega sindikata iz Anglije Maurice Lee in Mickey Welsh, gosta Centralnega sveta sindikatov FLRJ. V spremstvu zastopnikov sindikata in podjetja po razgovoru, v katerem sta se zlasti zanimala za probleme in način samoupravljanja v našem podjetju in pri tem tudi izrazila željo svojega sindikata, da bi bilo samo-

upravljanje čimprej uvedeno tudi v Angliji — kar jim tudi mi iskreno želimo, sta si ogledala Novo Velenje in rudniške naprave. Zlasti sta bila impresionirana ob visoki stanovanjski kulturi v Velenju in je omembe vredna njuna pripomba, da bi podobno (trosobno) rudarsko stanovanje, kot sta ga obiskala, stalo v Angliji okrog 52.000 din mesečno.

Kultura

Kulturna zavest našega rudarja

Potrebno se mi zdi spregovoriti nekaj besed o kulturni zavesti našega rudarja, saj je prav v našem lepem Velenju čutiti vse premalo zanimanja za razne panoge športa, predvsem pa za kulturne prireditve.

Veliko povečanje kapacitet našega premogovnika in na splošno ostale industrije v Šaleški dolini, je narekovalo nujno potrebo po veliki izgradnji družbenega standarda in s tem vzporedno ostalih objektov, ki imajo značaj športnega ali kulturnega izživiljanja našega delovnega človeka.

Ker se je število prebivalstva Šaleške doline in predvsem mesta Velenja precej povečalo, je bilo nujno pristopiti k vprašanju, kako torej duševna zadovoljiti našega rudarja in seveda mladino, saj je poleg trdega dela v samem rudniku potrebno tudi poštenc razvedrilo, naj si bo to po športni ali kulturnoprosvetni liniji.

Med vsemi objekti, ki služijo temu namenu, dajem prioriteto izgradnji našega kulturnega doma v centru, ki nam je lahko v ponos, saj predstavlja trajen spomenik kulturnega izživiljanja našega rudarja.

Vprašamo se, tovariši rudarji, koliko se mi poslužujemo tega lepega hrama kulture in umetnosti in kako obiskujemo razne prireditve v tem domu.

Vsi vemo, da delujejo v okviru naše DPD Svobode v Velenju razne sekcije, med katerimi naj omenim samo dramsko, godbeno, pevsko, šahovsko, lutkovno in še nekatere druge, ki imajo večkrat prav lepe in kvalitetne prireditve.

Ta društva so s svojim požrtvovalnim in nesebičnim delom dokazala svoje ljubezen do kulturnega udejstvovanja, poleg tega pa nas že večkrat prav prijetno razvedrila s svojimi pestrimi programi.

Tovariši rudarji, žal pa moramo ugotoviti, da mi sami nismo s svojim obiskom in sodelovanjem počastili in nagradili delo teh ljudi, saj so bile razne prireditve prav od strani nas zelo slabo obiskane, kar je dokazala na pol prazna dvorana.

Verjemite mi, tovariši rudarji, da je vloženo ogromno truda in prostega časa, preden lahko katerakoli sekcija postavi na oder kvaliteten program mi pa gremo preko tega, kljub temu da je to naš osebni užitek, da je namenjeno nam in bi naš obisk dajal moralno podporo za nadaljnje delo in kvalitetno rast.

Kvalitetne dramske prireditve, koncerti naše mladinske rudarske godbe kakor tudi našega pevskega zbora so med nami, rudarji, naleteli na nerazumevanje, kar smo dokazali s samo neudeležbo in na ta način odvzeli voljo do dela še takim idealistom, ki so ves prosti čas uporabili za to, da bi razvedrili našega delovnega človeka.

Veliko zanimanja kažejo naši ljudje za razne tuje ansamble, kot so Aveneniki, Zadovoljni Kranjci, Beneški fantje, poleg tega pa za razne nekvalitetne filme, cirkuse in hipnotizerje, kar dokazuje udeležba na teh prireditvah in ni redek primer, da so vstopnice že nekaj dni prej razprodane.

Bogata izbira na knjižnem trgu

Karl Eskelund: *Glava v torbi.*

Novinarja svetovnega potnika in pisatelja Karla Eskelunda poznamo Slovenci že po njegovi knjigi »Moja žena Kitajka«. Eskelund živi z družinico v ZDA in je postal eden najbolj znanih novinarjev. Nemirna potovalna žila mu nikoli ne da miru, zato vedno potuje in potem napiše knjigo, ki v njej seznanja bralce z ljudmi in življenjem tujih dežel. V pričujoči knjigi, ki je v Združenih državah pod naslovom »Lov na glave« doživela velik uspeh, opisuje svoje vtise in svoje in

Nihče ne zameri tega, tovariši rudarji, in prav je, da tudi take prireditve obiskujemo, saj nudijo večkrat prijeten užitek in razvedrilo po napornem delu, vendar sem mnenja, da je treba dati prednost našim domačim sekcijam, ki bodo morale v bodoče prilagoditi svoje programe zahtevam našega rudarja.

Tovariši rudarji!

Zavedajmo se, da je naš kulturni dom bil zgrajen z ogromnimi denarnimi sredstvi, in to predvsem za duševno izživiljanje našega delovnega človeka, mi pa se tega ne poslužujemo in s tem nočemo dati priznanja naši mladini ali odraslim za njihov trud in prizadevnost pri raznih prireditvah.

Tovariši rudarji!

Naj ne bo v bodoče kakršnekoli kulturne prireditve v našem lepem domu, ki ne bi bila od naše strani stoodstotno obiskana, saj bomo na ta način pokazali svojo visoko kulturno zavest, na drugi strani pa dali še večjega elana našim sekcijam.

Srečno!

Ciril Grebenšek

tuje doživlja v državah Južne Amerike. Knjiga ni navaden potopis, marveč že kar roman o potovanju. Potopis nas popelje v Latinsko Ameriko kjer spoznamo življenje potomcev Spancev, nekdanjih osvajalcev tega dela sveta in Indijancev, Črncev pa mešanec — ljudi »zlahtne« in nezlahtne krvi, razne tipe, ki žive v izobilju ali bedi v prezanimivih deželah kakor so Gvatemala, Panama, Kolumbija, Ekvador, Peru, Bolivija in Čile. Knjiga je izredno zanimiva in polna (Nadaljevanje na strani 12)

Poslužujte se servisov stanovanjske skupnosti

Da bi prebivalci mesta Velenja in okolice lahko hitro in poceni prišli do svojih uslug je Stanovanjska skupnost Velenje ustanovila vrsto servisov, ki naj bi našim delovnim ljudem prihranili mnogo nepotrebnih potov, čakanja in negotovanja za posamezna popravila ali druge usluge.

Tako je organizirala 1. julija 1960 zbiralnico kemične čistilnice. Ta zbirala in nato 14-dnevno pošilja obleke in ostale predmete na kemijsko čiščenje v Maribor. Prebivalci lahko že po 14 dneh, ali kvečjemu mesec dni čakanja dobijo očiščene obleke nazaj. Vsak, kdor se je te poti že poslužil, bo priznal, da je bilo delo kvalitetno izvršeno in da so tudi cene zmerne, kljub oddaljenemu prevozu v Maribor.

Dne 15. avgusta 1960 je šla v obratovanje servisna pralnica, za katero je vrsto let bilo v Velenju veliko vpraševanje. Tudi ta servis, kakor vse ostale, so prebivalci z zadovoljstvom sprejeli, kajti z otvoritvijo tega servisa je bilo zaposlenim in bolanim ženam prikrajanega veliko dela. Tega servisa se poleg velikega števila gospodinjstev poslužujejo tudi skoraj vsi samci-rudarji našega rudnika.

Ce primerjamo, da stane v pralnici oprana in zlikana moška srajca z dolgimi rokavi le 48 din, posteljna rjuha oprana in zlikana 48 din, jamska delovna obleka oprana in zlikana 144 din itd., lahko mirno trdimo, da nižjih cen ni daleč naokoli vsaj ne v Sloveniji. (Nadaljevanje na strani 10)

Iz vaših šol

Dela osnovne organizacije IRŠ

Z ustanovitvijo IRŠ se je ustanovila tudi osnovna organizacija ZK na šoli.

V samem začetku je štela osnovna organizacija ZK samo 9 članov in je bil njen glavni cilj dvigniti članstvo, seveda z idejno političnim delom. Da bi bilo to delo čim boljše, je osnovna organizacija skupno z mladinsko organizacijo organizirala mladinsko politično šolo in maksistični krožek, v katerem naj bi mladinci dobivali osnovne pojme o našem idejno politič-

nem delu.

Na rednih sestankih osnovne organizacije ZK, kateri so se vrstili vsake 3 tedne ali vsak mesec, se je obravnavalo vsakega mladince ali člana, kakšen je pri delu, njegovo politično valovanje precej važnih stvari tako iz gospodarstva, političnega dela, dela kulture, probleme in uspehe našega kolektiva, posebno pa je bilo živahno, kadar smo razpravljali o sprejemu udejstvovanja (kar smatramo, da je

v naši družbi nujno potrebno za vsakega člana naše skupnosti) in udejstvovanje po ostalih organizacijah in društvi.

Na podlagi omenjenih elementov se je število članstva večalo iz leta v leto, tako da je v mesecu juniju 1961 štela že 72 članov ZK, v kateri so bili v večini sami mlajši člani.

Letos je dala IRŠ prve absolvente rudarske, elektro-kovinarske stroke in oddelek rudarskih nadzornikov, ki so se že v mesecu avgustu oz. septembru zaposlili na vzhodnem obratu, zapadnem obratu in pri jamski mehanizaciji.

Z odhodom teh članov se je naša osnovna organizacija ZK številčno zmanjšala iz 72 članov na 26 članov. Zato smo si tudi na zadnjem sestanku zažali sklep, da bomo v šolskem letu 1961-62 povečali število članstva še na večje, kot smo ga imeli v letošnjem šolskem letu.

Laznik Ivan

Iz šolskih dni

Spominjam se lepega jesenskega jutra, ko sem stopal proti postaji z mnogovrstnimi občutki in upanjem v lepšo bodočnost. Odločil sem se za važen korak, ki bi mi naj spremenil tok življenja. Po prihodu v Ljubljano mi je bilo okolje, v katerem sem se znašel, nepoznano in se nisem mogel takoj vživeti v nov način življenja.

Moja izobrazba je bila premajhna da bi lahko videl, kaj se dogaja okoli mene. Zato sem bil tembolj vesel, kadar sem se srečal s prijatelji, ki so bili že pred mano v šoli. Z njimi sem preganjal dolgčas, in bili so mi prvi vodniki pri spoznavanju kulturnih znamenitosti mesta in okolice.

Tako sem se sčasoma privadil življenja v internatu. Prav kmalu sem se vživel v razredni kolektiv, ki se je počasi spreminjal iz črnih rudarjev v rudarske mojstre. Kljub temu, da smo prišli iz raznih krajev, smo se kar kmalu vživeli. Postalni smo dobri tovariši, kar je značilno za vse rudarje. Še posebno pa je bilo tovarštvo nujno, ker smo živeli skupno in nam je bila potrebna medsebojna pomoč pri reševanju raznih neznank v študiju.

V prostem času smo si kmalu poiskali zabavo in razvedrilo v kinu in gledališčih. Še bolj pa smo bili navdušeni za ekskurzije, katere je prirajala šola po raznih rudnikih v državi.

Tako in podobno so nam potekali dnevi v šolskih klopih, ki pa so kar hitro minevali in že sta minuli dve leti, ko je bilo treba polagati obračun pred izpitno komisijo.

Sedaj se šele zavedam, da takrat še nisem znal ceniti življenja dijaka, za katerega pa sem prepričan, da ni bolj srečnega dne, kot takrat, ko se končno javno zapro za njim šolska vrata. Za njim so vse šolske skrbi, za njim je vsa šolska disciplina in vse, kar je s tem v zvezi.

Prične se novo življenje, ki pa je po navadi mnogo težje od šolskih let in kar kmalu se nam povrača misel na dobo, ki smo jo že preživeeli.

Zato sem prepričan, da tudi jaz ne bom pozabil radostnih dni, ki sem jih preživel v času študija.

Praprotnik

(Nadaljevanje iz 9. strani)

Poslužujte se servisov stanovanjske skupnosti

niji. Če upoštevamo še to, da ni imel servis v enem letu svojega poslovanja nobenih bistvenih reklamacij, je to za servis in njegov kolektiv res pohvale vredno. V servisu so zaposlene 3 tovarišice, ki s svojim vestnim delom; žrtvovanjem časa zaslužijo res vse priznanje.

V mesecu marcu 1961 pa je bil ustanovljen servis za šivalnico, ki s svojim delom prav tako upravičuje svoj obstoj.

Čeravno je v tem servisu delovni čas ves dan, zaposlene tovarišice v njem večkrat še pozno v noč morajo nadaljevati z delom, da bi zadovoljile vse večjim naročilom prebivalcev. Tudi v tem servisu so cene napram ostalim tovrstnim dejavnostim zelo nizke.

S 1. septembrom 1961 pa sta bili poleg naštetih ustanovljeni še 2 servisni delavnici za potrebe prebivalcev našega mesta. To sta Elektro-radio servis, ki izvršuje vsa popravila na radijskih in televizijskih aparatih, popravila vseh električnih gospodinskih strojev, kot so sešalci, loščilci, električni štedilniki, likalniki, kuhalniki in drugo.

Servis vrši tudi strokovno montažo radijskih in televizijskih anten, ozvočenje itd. S svojimi sodobnimi instrumenti bo servis lahko kos tudi najbolj specialnim popravilom. To vse lahko pričakujemo, posebno pa še zato, ker

je v njem zaposlen tehnik, ki ima vse pogoje za solidne in kvalitetne usluge.

Druga delavnica pa je servisna delavnica za popravila koles in mopedov, pisalnih in računskih strojev, popravila ključavnic in izdelava vseh vrst ključev, previjanje dinam za kolesa in še vrsto drugih popravil, ki jih človek vsak dan potrebuje.

Če upoštevamo, da je delovna ura te delavnice 200 din, potem lahko trdimo, da so cene res najnižje.

Morda ne bi bilo odveč, če povemo tudi kraj, kjer se nahaja vsak izmed naštetih servisov.

Zbiralnica kemične čistilnice, šivalnica in pa Elektro-radio servis se nahajajo v zgradbi, v kateri je tudi pisarna Tajništva Stanovanjske skupnosti Velenje, Slandrova cesta 38-43 (provizoriji). Pralnica je v Samskem domu (trgovina »Rudar«), delavnica za popravila koles in ostalo pa v hiši poleg pošte (na dvorišču krojaštva Jurko).

Prav je, da se prebivalci s tem seznanijo, posebno še zato, ker je bilo to ustanovljeno za njih in je tudi prav da prebivalci povedo tudi svoja mišljenja glede na usluge in kvalitete dela posameznih servisov. Vsi skupaj bomo lahko odpravljali še morebitne nepravilnosti, zato bo vsaka pripomba za izboljšanje te službe vedno dobrodošla.

Gorogranc Ivo

KAJ JE JUDO?

Konec septembra so se pojavili v Velenju letaki z napisom: »Judo (izg. džudo) in Jiu Jitsu (izg. džiu džitsu) tečaj v Velenju.« Verjetno se je večina bralcev spraševala in ugibala, kaj je sploh to...

Judo pomeni »nežen način, nežna pot«. Cilj Judo je v tem, da se groba sila nasprotnika obvlada s popuščanjem, z brzino in s spretnostjo. Moč ima v Judo sekundarno vlogo.

Judo se je razvil v cel sistem fizične in psihične vzgoje. Cilj Judo ni samo v tem, da vzgoji tekmovalce niti da uči ljudi brutalnih prijemov, s katerimi lahko nasprotnika poškodujemo ali celo ubijemo, temveč predvsem, da uči tistega, ki se z njim bavi, mirnosti, hladnokrvnosti in obvladanja samega

sebe. Občutek fizične superiornosti, da se umakne nepotrebnim fizičnim obračunom, saj nima nikakršne potrebe dokazovati komur koli, da je fizično nadmočen, ker to sam dobro ve.

Jiu Jitsu je del Judo, ki je specialno namenjen obrambi. Judo je nastal iz Jiu Jitsa. Jiu Jitsu sestoji iz nešteto prijemov, ki niso dovoljeni v športni Judo borbi, vendar jih mora vsak Judoist obvladati. Ti prijemi so nevarni za zdravje in za življenje ter se uporabljajo samo za obrambo proti nasilnežu. Prav lahko pa izvežbani Judoist opravi z napadalcem tudi s samimi Judo prijemi.

Z Judom se lahko bavi vsakdo. Trenirajo ga moški in ženske, stari in mladi ter celo invalidi. Eden od na-

ših dobrih borcev je znani invalid brez desne roke. Mnogo judoistov je starih nad 60 let in veliko je otrok, ki so začeli trenirati ta šport s 5 letom.

Jiu Jitsu se je rodil na Kitajskem. Ko je bil prenešen na Japonsko, so ga Japonci predelovali na več sličnih borilnih umetnosti, med katerimi se je najbolj uveljavil Judo. Prof. dr. Jigoro Kano (1860—1939) rektor univerzitet v Tokiu je poleg Judo osnoval leta 1882 še Judo inštitut Kodokan, ki še dandanes obstoja.

Judo je danes eden od japonskih nacionalnih športov. Predavajo ga v šolah, proučujejo ga v armiji in policiji in japonski mojstri ga širijo po Evropi in Ameriki.

Poleg prednosti, ki ga daje Judo tistemu, ki se z njim bavi, v nekaterih življenjskih situacijah, ima velik pomen za splošno fizično kulturo vsakega človeka. Fizična korist je predvsem v pridobivanju spretnosti in brzine ter fizičnem jačanju telesa. Vemo pa, da so te vrline zlasti potrebne našemu rudarju, na katerega med delom preži toliko nevarnosti.

Za spremembo tudi na Kozjak

Po trudapolnem delu iščemo razvedrila po kinodvoranah, parkih, raznovrstnih izletih, kjer za kratek čas odložimo vsakdanje skrbi, se hočemo za hipec znebiti monotonega brenjenja strojev, telefonov, napetosti konferenčnih sob in drugih podobnih spremljevalcev sodobnega življenja. Velenje nudi možnosti za razvedrilo dovolj. Tukaj želimo omeniti kot koristno in zdravo pobudo za izlete v naš planinski svet. Malokateri industrijski center ima tako slikovito lego med hribovjem, kot jo ima Velenje. Ozmimo se iz Velenja v smeri severovzhod preko Šaleka. Izza prvih z gozdom poraščenih gričev vidimo v ozadju gorsko gmoto imenovano Paški Kozjak z vrhom Špik. Ze njegova višina, preko 1000 m, vzbuja željo, da se povzpemo nanj. Izhodišče za vzpon je železniška postaja Paka. Kolo ali drugo prevozno sredstvo, ako seveda nismo prišli z vlakom, shranimo pri Savineku. Od tu je zmerne peš hoje do Doma na Kozjaku uro in pol. Pot je označena (markirana). Ze na prvi polici nas objame značilen planinski mir. Tišina je sprva kar boleče gluha. Nadalje mimo kmetij, kjer nam rade volje postrežejo z navodilom za pot, se pot vzpenja hitreje. Nevajenim hoje stopajo potne srage na čelo. Nič zato, to je prej koristno kot škodljivo. Zadnji del poti je precej strm, a nas takoj potolaži obris ploščadi, kjer se v smrečju skriva zajetna zgradba Dom na Kozjaku. Tu se ozremo nazaj v dolino. Ob klič-kaj lepem vremenu se nam kot na

dani razprostire Šaleška dolina s svojimi objekti. V ozadju Mozirske planine, slikovita Peca in drugi hribi. Bolj proti severu se nam preko kanjona Pake odpre pogled na Cirkovce, Graško goro, Uršljo in dalje na Koroško. Mir je tukaj res popoln. Postojanka vam nudi v skromnejših razmerah vso oskrbo s prenočiščem (50 postelj). Za razvedrilo je med drugimi na razpolago televizijski ter radioaparati z gramofonom ter šahovnice. V bližnji bodočnosti bo postojanka imela knjige. Graditeljem postojanke, velenjskim rudarjem, se je smoter postojanke v polni meri uresničil. Ker posluje po načelu planinskih postojank (ni finančno posebno pridobitna), je njen izključni smoter vsestranska pomoč izletnikom v naravo.

Ako imamo več časa, lahko iz postojanke organiziramo krajše izlete. V pol ure prispemo na Špik. Kot relief leži pred nami hribovje cele vzhodne Štajerske. Pogled je res edinstven. Obilo snovi za temo zemljepis. Kratek marš proti vzhodu in vidimo pod po-bočjem razvaline gradu Lindek, nemi spomenik srednjeveškega gospostva na Štajerskem. V času NOV je bil Kozjak prizorišče nešteti spopadov partizanov z Nemci. Označene so steze znamenite XIV. divizije po prihodu na Štajersko. Spominska plošča pri cerkvi pove, da so se tukaj srdito udarile z Nemci partizanske enote že leta 1942. Od cerkve proti vzhodu se razprostira dolg greben, na katerem je bilo februarja 1945 obkoljenih od Nemcev 380 borcev III. brigade v 1 m

visokem snegu. Prebili so se ponoči na Graško goro. Sploh je zgodovina NOV na Kozjaku zelo pestra.

Po planjavah, gozdičkih in pašnikih proti Visokem najdete, otroci, obilo prostora za svoje igre. Posebno mesto ima Kozjak tudi kot zimsko športno igrišče. Poleg ugodnih smučišč in sankališč je zraven Doma zgrajena skakalnica za skoke do 25 m. Tukaj se spomladi zadržuje sneg, ko ga v dolini že davno ni več. V zgodnjem jutru vam na Kozjaku z malce vztrajnosti ne bo težko najti na paši družino srnjadi. Zaradi obilice naravnih lepot zaradi neokrnjene narave in zaradi krasnega razgleda daleč naokrog je to področje res vredno, da ga obiščete. Posebno bo tak izlet dobrodošel vašim otrokom iz telesnovzgojnega kot počunega stališča.

PD Velenje

Vključujte se v

veslaški

klub

Informacije dobite pri tov. Aljažu.

Personalne VESTI

V MESECU SEPTEMBRU IN OKTOBRU SO BILI SPREJETI V SLUŽBO PRI RLV NASLEDNJI:

V jamo:

Avberšek Štefan, kopač; Kričej Jože, nakladalec; Kristan Jože, kopač; Meža Rudolf, električar; Ojsteršek Anton, nakladalec; Završnik Alojz, kopač; Stropnik Miroslav, oplem.; Verdev Janez, nakladalec; Urlep Marjan, nakladalec; Orlačnik Ludvik, nakladalec; Grudnik Viktor, nakladalec; Zapušek Franc, kopač; Jakopič Maks, nakladalec; Hrastnik Oto; Goluh Ludvik, pol. kval. kopač; Oblak Edvard, oplem.; Vohar Franc, VK ključ.; Brinšek Martin, nakladalec; Pergovnik Herman, nakladalec; Bebrnjak Viktor, kopač; Melanšek Martin, nakladalec; Miletič Anton, nekvalificiran.

Zunanji obrat:

Pušnik Ivan, delavec; Obu Miha, delavec; Samec Berta, kvalif. vrtnarica.

Gradbeni obrat:

Bubnar Jože, nekval. delavec; Horvat Stefan, zidar; Hamulič Mehmed, nekval. delavec; Živković Mijo, nekval. delavec; Sakač Mijo, nekval. delavec; Čapko Vinko, nekval. delavec; Miličević Paško, nekval. delavec; Rezo Jure, nekval. delavec; Zlomislić Gabro, nekval. delavec; Marinič Draga, nekval. del.; Topić Zvonko, nekval. delavec; Topić Zdravko, nekval. delavec; Zlomislić Marko, nekval. delavec; Zlomislić Zofija, nekval. del.; Matijević Ivan, nekval. delavec; Katič Ivan, nekval. delavec.

Projektivni biro:

Zužek Ciril, gradb. tehnik; Zužek Alenka, gradb. tehnik.

IRS:

Salobir Ivan, visokokvalif. ključavničar.

Klasirnica:

Mirnik Anton, strojni mehanik.

Avtopark:

Rančigaj Božo, avtomehanik.

V MESECU SEPTEMBRU IN OKTOBRU SO ODŠLI IZ PODJETJA:

Lipovšek Vili, sporazumn.; Brigadir Peter, samov.; Herlah Stanko, spora-

zumno; Henčič Jože, sporazumno; Helbl Anton, samov.; Kovač Marija, pogodbeno; Pajer Franc, pogodbeno; Repnik Ivan, poizkušnja; Terlav Avgust, v šolo; Slavs Janez, samov.; Lebeničnik Ivan, samov.; Pesko Franc, samov.; Zupanc Anton, poizkušnja; Uršej Jože, poizkušnja; Tratnik Miha, poizkušnja; Erdelji Drago, samov.; No-

Bogata izbira na knjižnem trgu

(Nadaljevanje iz 9. strani)

humorja. Knjigo je izdala Mladinska knjiga v knjižni zbirki »Globus«.

Dušanka Popović-Dorofejeva: *Nočne ptice*.

Pisateljica je bila žena muzikanta in njena knjiga je nastala iz beležk c dogodkih iz muzikantskega življenja saj je bila sama zvesti sopotnik teh modernih nomadov, ki so potovali po kraljevski Jugoslaviji in se borili za svojo negotovo, grenko eksistenco Zapisovala je njihove noči brez zvezd in njihove turobne sanje dneva ter je s pristno ljubeznijo zbrala in opisala vsa njihova blodenja od Ljubljane do Bitolja, od Mari bora do morja. To je svet in intimno življenje potujočih muzikantov, te »pisane bratovščine« teh »prevaranih ptič, navajenih živet na smetiščih«, teh »nočnih ptič«, ki jim je »krčma rodna mati«, napitnica pa »sol življenja«, kakor sama pravi v svojem tekstu. Roman *Nočne ptice* ima svoje čisto literarne vrednote Mnogo pa je v tekstu tudi psiholoških analiz, opisov prirode in pristne atmosfere, kakršno redko najdemo tudi pri bolj znanih in priznanih pisateljih.

Knjigo je izdala primorska založba »Lipa« Koper.

Hans Kades: *Ljudje v somraku*.

Roman *Ljudje v somraku* je družbeno-kritično delo, ki na ozadju povojnih razmer slika modernega človeka v spopadu s sodobnimi problemi. Robert Herker, mlad, upov poln človek, pride pred sodišče, ki ga nedolžnega na osnovi lažnih indicij in krivd prisega brezvestnega dekleta obsodi na dve leti ječe. Elmar Kluwe, star in pokvarjen življenski brodolomec, podredi deklo, ki jo je Herker nesebično ljubil, svojim temnim naklepom, brezvestno izkorišča njeno poslušnost in si na njej gradi svojo mračno eksistenco. Robert Herker, nesrečna žrtev

vaković Miodrag, samov.; Premuž Josip, sporazumno; Potočnik Franc, samovoljno; Perbil Oto, poizkušnja; Vrbnjak Mirko, samov.; Volčanšek Jože, samov.; Šurc Franc, samov.; Obrhan Jože, samov.; Jordan Roman, v šolo; Rozenštajn Avgust, samov.; Tič Marija, pogodbeno; Zidanski Karl, samov.; Mavrič Matija, samov.; Čokl Jože, samov.; Tomplak Friderik, samovoljno.

V POKOJ SO ODŠLI

Fekner Alojz, kopač; Krk Ferdo, rudar (invalid. upokojen); Lempl Anton, zunanji delavec (invalid. upokojen); Lemež Baltazar, kopač; Obu Ciril, kopač.

NA ODSLUZENJE VOJASKEGA ROKA JE ODŠEL

Vratanar, Herman, rudar.

obeh, preživlja v zaporu globoko notranjo krizo. Prej poln vere v dobro postane sedaj nihilist in slepo sledi nasvetom Reschinskega, prijatelja, ki si ga je pridobil v zaporu. Nemoralni nasveti Reschinskega rodijo sadove: Herkerjeva prej nasilno pretrgana življenska pot se začne strmo dvigati kvišku. V tej fazi vnanjih uspehov sreča Herker na dopustu Mario Obrbis, deklo, ki jo je usoda prav tako hudo prizadela ko njega. Tudi ona je nezaupna do sveta, ki je naklonjen brezvestnežem, nesrečne pa tlači k tlom Robert in Maria, človeka, ki ju je brez lastne krivde zaznamovala preteklost se vzljubita, premagata nezaupanje do ljudi in skepsa do sveta ter najdeta iz somraka pot nazaj v pozitivno življenje. To je shematični prikaz vsebine romana, sebičnosti in brezobzirnosti povojnega človeka na Zahodu.

Roman je izdala založba »Obzorja« v Mariboru.

Rosenstein

Uredništvo bralcem

Prosimo vse sodelavce našega glasila »RUDAR«, da napišejo svoj polni naslov pod članek in obenem napišejo željo, ali naj pod članek objavimo njihov priimek in ime, samo začetni črki ali brez podpisa.

Naslove avtorjev člankov rabimo samo za naš arhiv in evidenco! Članke, ki bodo poslani brez podpisa, oziroma brez polnega naslova, ne bomo objavili.

Uredniški odbor »RUDARJA«

»RUDAR«, glasilo delovnega kolektiva RLV — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik Jože Tekavec — Tehn. urednik Pavla Zargaj — Ostali člani: Franc Pristovšek, Alojz ing. Diaci, Marjan Sušteršič, Ivan Drev in Vinko Šmajš — Izhaja dvakrat mesečno — Tiskano v tiskarni RLV